

ЗІГМУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора ЗФУУ

22.09.2023 № 06

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ТА УМОВИ ОБРАННЯ СТУДЕНТАМИ ВИБІРКОВИХ
НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У ЗФУУ**

КИЇВ - 2023

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркового навчальних дисциплін у ЗФУУ (далі - Положення) містить основні вимоги щодо здійснення студентом права вибору відповідно до пункту 15 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту» № 1556-УІІ від 01.07.2014 року, «вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти».

1.2. Освітня програма з будь-якої спеціальності містить нормативну складову та варіативну, що формується випусковою кафедрою.

1.3. Навчальні дисципліни за вибором студента - це дисципліни, які вводяться Університетом для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних вимог особи для потреб суспільства, ефективнішого використання можливостей закладу освіти, врахування регіональних особливостей тощо.

Вибіркові навчальні дисципліни професійної та практичної підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями та спеціалізаціями, що визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності студента та його особистим інтересам, дозволяють здійснювати впровадження спеціалізацій у межах базової спеціальності з метою формування компетентності здобувача відповідно до вимог ринку праці.

1.4. При виборі дисциплін студент має забезпечити виконання встановленого річного обсягу навчальних кредитів - 60 кредитів на навчальний рік. Проте, за бажанням, студент, який успішно засвоює обов'язкову навчальну програму, може збільшити встановлене навчальне навантаження за рахунок вибору додаткових дисциплін або дисциплін, що мають більший обсяг кредитів, але не більше 20 кредитів.

1.5. Вибір дисциплін варіативної частини освітньої програми студент здійснює при формуванні індивідуального навчального плану. Згідно з вимогами Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу індивідуальний навчальний план студента (далі - ІНПС) є основним робочим документом студента.

Індивідуальний навчальний план студента розробляється на навчальний рік на підставі робочого навчального плану і включає всі нормативні навчальні дисципліни та вибіркові навчальні дисципліни, обрані студентом, з обов'язковим дотриманням нормативно встановлених термінів підготовки фахівця певного рівня вищої освіти, з урахуванням структурно-логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін, що визначають зміст освіти за певною спеціальністю, та системи оцінювання (підсумковий контроль знань, атестація випускника).

1.6. Вибіркові навчальні дисципліни поділяються на:

— дисципліни за вибором Університету;
— дисципліни за вибором студента професійно-орієнтовані (альтернативні або за блоками спеціалізації), вільного вибору студента.

Дисципліни за вибором Університету за певною спеціальністю є для студента обов'язковими.

Професійно-орієнтовані вибіркові дисципліни представлені в навчальному плані відповідної спеціальності парами альтернативних навчальних дисциплін, що вивчаються в конкретному семестрі і є однаковими за обсягом кредитів та формою контролю. Студент даної спеціальності в обов'язковому порядку обирає одну із запропонованих дисциплін.

Якщо навчальний план передбачає блоки професійно-орієнтованих дисциплін, що відповідають певним спеціалізаціям даної спеціальності, студент повинен визначитись із спеціалізацією до початку викладання дисциплін даного блоку. При цьому дисципліни певної спеціалізації, обраної студентом, є для нього обов'язковими у повному обсязі, тобто він не може замінити їх будь-якими дисциплінами вільного вибору.

У відповідності до сформованих цілей студенту пропонується реалізувати свій вибір шляхом:

- вибору спеціалізованого блоку дисциплін – який включає переважно фахові дисципліни, що визначають спеціалізовану підготовку студента в межах обраної освітньої програми, і спрямований на поліпшення здатності студента до працевлаштування за обраним фахом;

- вибору спеціалізованого блоку дисциплін – який включає фахові дисципліни іншої освітньої програми (спеціальності, спеціалізації), що визначають спеціалізовану підготовку студента і спрямований на підготовку конкурентного фахівця. Досягнення передбачених за блоком результатів навчання на визначеному рівні може бути підставою для рішення Екзаменаційної комісії про присвоєння студенту професійної (додаткової) кваліфікації.

- вибору дисциплін із переліку (каталогу курсів) з урахуванням власних потреб та інтересів щодо майбутньої фахової діяльності.

У межах частини дисциплін вільного вибору студент може пройти також військову підготовку в іншому навчальному закладі за відповідною програмою, що передбачає теоретичне навчання та військові табірні збори (останні за рахунок канікулярного часу) і відповідає вимогам чинного законодавства та нормативних документів, на підставі яких може бути присвоєно звання офіцера запасу.

У межах частини дисциплін вільного вибору, студенту можуть зараховуватись кредити і результати навчання, які він здобув у формальній, неформальній та інформальній освіті. Процедура визнання та перезарахування таких результатів навчання визначається Порядком перезарахування освітніх

компонентів і визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті в університеті.

Вибіркові навчальні дисципліни можуть вивчатися як в Університеті, так і в інших закладах освіти (зокрема закордонних), відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Університету.

Студенти мають право обирати вибіркові дисципліни на весь період навчання.

Дисципліни вільного вибору студента представлені у навчальному плані відповідної спеціальності переліком дисциплін, що включає в себе як дисципліни відповідної випускової кафедри, так і дисципліни інших кафедр, що є однаковими за обсягом кредитів та формою контролю. Кількість та обсяг дисциплін вільного вибору студента для конкретного семестру вказана в навчальному плані. Студент має право обрати навчальні дисципліни із запропонованого переліку, або будь-які інші дисципліни із навчального плану іншої спеціальності, які відповідають необхідному обсягу кредитів та викладаються у відповідному - осінньому або весняному - семестрі. Якщо студент обирає дисципліну з іншого навчального плану, він зобов'язаний виконувати всі види робіт, передбачені робочою програмою дисципліни, та скласти відповідний підсумковий контроль, в тому числі екзамен, не зважаючи на кількість екзаменів, які передбачені навчальним планом його спеціальності в даному семестрі. Студент не може обирати дисципліни з інших навчальних планів, якщо наслідком його вибору передбачувано є формування академічної заборгованості через відсутність необхідного рівня знань та вмінь.

1.7. Вивчення вибірових дисциплін проводиться:

- на бакалаврському рівні вищої освіти - з другого навчального року (третього семестру);

- на магістерському рівні вищої освіти з другого навчального року (другого семестру).

1.8. Обсяг кожної вибіркової дисципліни становить, як правило, 4 кредити ЄКТС. Формою підсумкового контролю вибірових дисциплін є залік. Дисципліни, що пропонуються у вибіровому каталозі не рекомендується передбачати курсові роботи.

2. Навчально-методичне забезпечення вибірових навчальних дисциплін

2.1 Викладання вибірових дисциплін можуть здійснювати всі кафедри університету за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності кафедри оперативно задовольнити потреби здобувачів вищої освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними

спеціальностями.

2.2. Кафедри, які забезпечують викладання вибірових дисциплін кожного навчального року подають в деканат список дисциплін, які пропонуються для вибору студентам, робочі навчальні програми та силабуси навчальних дисциплін.

2.3. Перелік дисциплін вільного вибору на наступний навчальний рік може змінюватись.

2.4. Затверджені переліки вибірових дисциплін розміщуються для ознайомлення студентів на офіційному сайті Університету на інформаційних стендах кафедр та деканатів із зазначенням короткого опису змісту дисциплін, обсягу в кредитах ЄКТС та семестру викладання.

3. Порядок формування вибіркової складової індивідуального навчального плану студента

3.1. Для формування переліку вибірових навчальних дисциплін аналізують необхідну інформацію та можливості якісного забезпечення кафедрою освітнього процесу.

Необхідною інформацією для формування переліку вибірових дисциплін є стратегії розвитку національної економіки, розвиток технологій, що формуються на стику різних предметних галузей, стан справ та визначення майбутніх потреб освітньої та інших галузей економіки; інформація від підприємств, організацій та установ роботодавців щодо їх поточних та перспективних потреб; відгуки випускників Університету щодо відповідності навчального плану спеціальності потребам виробничої сфери; рейтингові списки вибірових навчальних дисциплін у попередніх роках.

3.2. Дисципліни, які вивчались студентами під час навчання за освітнім рівнем бакалавра, не можуть пропонуватись здобувачам освітнього ступеня магістра.

3.3. Терміни проведення процедури вибору студентами навчальних дисциплін визначаються із необхідності своєчасного планування та організації освітнього процесу (формування контингенту студентів у групах і потоках для планування навчального навантаження науково-педагогічних, педагогічних працівників), його методичного і кадрового забезпечення.

3.4. Заходи з організації вивчення вибірових навчальних дисциплін здійснюються у навчальному році, що передує навчальному року, у якому заплановане вивчення цих дисциплін. Студенти реалізують своє право вибору навчальних дисциплін (спеціалізованих блоків) на початку весняного семестру, як правило у квітні, який передує навчальному року, в якому передбачене їх вивчення.

Для студентів, які навчаються за освітніми програмами, де вільний вибір заплановано у першому навчальному році, вибір організовується впродовж

першого місяця навчання.

3.5.Процедура вибору студентами навчальних дисциплін (спеціалізованих блоків) включає чотири етапи.

Перший етап – ознайомлення студентів із порядком, термінами і особливостями запису та формування груп для вивчення вибірових дисциплін в Університеті, а також із переліком спеціалізованих блоків дисциплін вибіркової частини навчального плану. За необхідності студентам надаються консультації щодо реєстрації своїх корпоративної поштової скриньки, акаунту і електронного кабінету в АС «Деканат». Заходи даного етапу організовуються факультетами впродовж перших чотирьох тижнів навчання в семестрі. Ознайомлення студентів із переліками спеціалізованих блоків дисциплін (каталогом курсів) може розпочинатися кафедрами з перших днів навчання за освітніми програмами.

Другий етап:

- вибір студентами спеціалізованого блоку дисциплін. Тривалість етапу не може перевищувати двох тижнів. Вибір блоку спеціалізованих дисциплін підтверджується власноруч підписаною студентом заяви (додаток 1) на ім'я декана факультету або обрання у електронному кабінеті АС «Деканат». Заходи другого етапу організовуються деканатом факультету.

Студент, який обрав спеціалізований блок дисциплін, в подальшому має прослухати всі дисципліни, що включені до цього блоку, виконати всі види робіт передбачених програмою підготовки.

- вибір дисциплін із затвердженого переліку (каталогу курсів) в електронному кабінеті АС «Деканат» або вибір дисциплін підтверджується власноруч підписаною студентом заяви (додаток 1) на ім'я декана факультету. Вибір дисциплін в електронному кабінеті студента підтверджується шляхом встановлення відмітки навпроти обраної дисципліни, що вважається фактом поданням заяви на вивчення вибірових дисциплін. Заходи другого етапу організовуються НМВ разом з факультетом. Тривалість етапу не може перевищувати чотирьох тижнів.

Третій етап:

- опрацювання заяв студентів факультетом, перевірка контингенту студентів і попереднє формування груп на вивчення спеціалізованих блоків дисциплін. За результатами даного етапу студентам, вибір яких не може бути задоволений з причин, названих у пункті 3.6., повідомляється про відмову (із зазначенням причин) і пропонується зробити вибір із скоригованого переліку. Тривалість етапу не перевищує одного тижня. Розпорядження декана факультету про розподіл студентів за вибіровими блоками надається до НМВ для внесення даних до системи «Деканат».

- опрацювання деканатом результатів вибору студентами дисциплін із затвердженого переліку (каталогу курсів) в АС «Деканат». За результатами

етапу студентам, вибір яких не може бути задоволений з причин перелічених у пункті 3.6., повідомляється про відмову (із зазначенням причин), що відображається у електронному кабінеті студента і пропонується зробити вибір із скоригованого переліку. Тривалість етапу не перевищує трьох тижнів.

Четвертій етап – остаточне опрацювання деканатом результатів вибору студентами дисциплін із скоригованого переліку (каталогу курсів), прийняття рішень щодо студентів, які не скористались правом вільного вибору, формування груп та потоків. Тривалість етапу не перевищує двох тижнів.

3.6. Студентові може бути відмовлено у реалізації його вибору і запропоновано здійснити новий вибір у наступних випадках:

- якщо кількість студентів, які обрали блок навчальних дисциплін, є меншою за встановлені в Університеті норми – 10 (15) осіб, що дорівнює половині академічної групи у 20 (30) осіб. Обмеження, передбачені цим пунктом, не поширюються на ті випадки, коли певний блок дисциплін обрали всі студенти, які навчаються на вказаній освітній програмі;

- якщо кількість студентів, які обрали одну дисципліну із переліку вибіркового (каталогу курсів), є меншою ніж 25 осіб. Навчальні групи для вивчення вибіркового дисциплін, пов'язаних із вивченням іноземної мови, використанням комп'ютерних класів, спеціальних лабораторій тощо, формуються за умови наявності не менше 10-ти студентів. Обмеження передбачені цим пунктом, не поширюються на ті випадки, коли певну дисципліну обрали всі студенти, для яких вона передбачена.

Якщо на вивчення вибіркової навчальної дисципліни записалось менше необхідної кількості студентів, то такі дисципліни вважається не обраними, а студентам пропонується обрати зі списку (скорегований список) дисциплін, які обрані чи умовно обрані іншими студентами. Умовно обраними вважаються дисципліни, для вивчення яких у групі не вистачає двох-трьох студентів (група з 10 осіб) або не більше шести студентів (група з 25 осіб).

3.7. Обрані студентом навчальні дисципліни (блоки дисциплін) затверджуються деканом факультету, в якому він навчається, як складова індивідуального навчального плану студента.

Загальний обсяг на навчальний рік обов'язкової та вибіркової складової ІНПС не повинна перевищувати 60 кредитів ЄКТС. Якщо під час вільного вибору дисциплін утворилась диспропорція у розподілі кредитів між семестрами, то її обсяг не повинен перевищувати 20%.

Невиконання будь-якої з позицій ІНПС є академічною заборгованістю.

3.8. Зміна студентом з об'єктивних причин свого вибору після його затвердження можлива лише за письмовим дозволом декана факультету. Не допускається зміна обраних дисциплін (спеціалізованих блоків) після початку навчального семестру, в якому вони викладаються.

Заява студента на внесення змін, до вибіркової складової ІНПС подається

до початку навчального року за умови, що студент не розпочав опанування вибіркової навчальної дисципліни.

Рішення про можливість задоволення заяви студента щодо внесення змін до ІНПС приймається деканом факультету. Внесені зміни не мають порушувати встановлені в Університеті вимоги щодо мінімальної чисельності студентів при формуванні груп на вивчення вибірових дисциплін.

3.9. Якщо студент у встановлені терміни без поважних причин не скористався своїм правом вибору (навчальної дисципліни, блоку дисциплін), то відповідні позиції його ІНПС визначаються за пропозицією випускової кафедри з урахуванням вибору інших студентів, які навчаються за цією освітньою програмою і затверджується розпорядженням декана факультету. Відмова студента виконувати сформований таким чином індивідуальний навчальний план є грубим порушенням Положення про організацію освітнього процесу в університеті, внаслідок чого студент відраховується з Університету за невиконання навчального плану.

3.10. Копія розпорядження про вивчення вибірових дисциплін надається до НМВ для складання та затвердження робочих навчальних планів, врахування в розрахунку навчального навантаження відповідних кафедр на навчальний рік та в розкладі занять.

3.11. Розклад занять формується НМВ з урахуванням необхідності забезпечення права студентів на вивчення дисциплін вільного вибору в час, що не співпадає з розкладом занять студента за спеціальністю.

4. Прикінцеві положення

4.1. Заяви студентів, з підсумками вільного вибору, розпорядження про формування груп зберігаються упродовж всього терміну навчання студента за відповідним освітнім рівнем.

4.2. У випадку поновлення, переведення, допуску до занять після завершення академічної відпуски або зарахування на навчання за освітньою програмою підготовки бакалавра на базі здобутого рівня вищої освіти, можливе перезарахування вибірових дисциплін за рахунок фактично вивчених дисциплін, що не дублюють зміст обов'язкових (із циклу вільного вибору) на обраній освітній програмі.

Реалізувати право вибору (навчальних дисциплін, блоків) такі студенти можуть впродовж двох - трьох тижнів від початку навчального семестру з урахуванням результатів вибору студентів, які навчаються за цією освітньою програмою та обмежень що встановлені даним Положенням.

4.3. Зміни та доповнення до даного Положення вносяться та затверджуються Вченою радою університету у тому ж порядку, що й саме Положення.

ЗРАЗОК

заяви студента на включення до індивідуального плану дисциплін вільного вибору

Декану
факультету психології
Гелені ЛАЗОС
студента(ки) групи
М-09-24Псх

Ім'я ПРИЗВИЩЕ

ЗАЯВА

На підставі інформації про «Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркових навчальних дисциплін у ЗФУУ», зокрема, щодо права студентів на вільний вибір дисциплін, механізму такого вибору прошу записати мене на вибіркові дисципліни:

	Сучасні методи і техніки психотерапії. Інтеграція і діалог
	Основи психоаналізу
	Психологія віктимності та суїцидальності
	Етичні практичні та правові засади роботи психолога
	Основи клінічної супервізії
	Психологія та психотерапія в системі охорони здоров'я
	Доказова практика в психології та психотерапії
	Механізми змін у психотерапевтичних втручаннях. Дані досліджень
	Групові методи в психотерапії

	Науковий семінар
	Кризові інтервенції в психологічній практиці
	Первинна психологічна допомога
	Сучасний аналіз даних в психології
	Травматерапія та кризове консультування
	Основи психосоматики
	Тактична медицина
	Основи військової психології
	Психологія екстремальних ситуацій
	Адиктологія
	Пропедевтика психіатрії
	Розлади харчової поведінки

Підпис

/Ім'я ПРИЗВИЩЕ/